

ทำไมคนฉลาดจึงตกสังคม

วิเชียร ตรีสุภาพกุล
Global Co., Ltd.

ป การจัดอบรมสั่งสอนคนให้เรียนรู้วิถีเอาชนะความประหม่า ความอาย รวมถึงการเอาชนะความวิตกกังวลเวลาเข้าสังคม และปรากฏว่ามีรูปแบบแปลกๆ ที่อดไม่ได้ที่ต้องตั้งข้อสงสัยทุกครั้งแล้วครั้งเล่า

...เรียกได้ว่าซ้ำแล้วซ้ำเล่า...

...แล้วมันก็ช่างแสนจะน่าตื่นตะลึงทีเดียว

ขอเรียกว่า “ความผิดปกติอันเป็นความล้มเหลวของคนฉลาด”

“ความผิดปกติอันล้มเหลวของคนฉลาด (The Genius Failure Paradox)” นี้ถือเป็นแนวโน้มของคนเก่งที่ไม่ปกติ มีระดับทักษะการเข้าสังคมหรือความมั่นใจที่ต่ำมาก

หลังจากที่เราได้ความผิดปกติอันเป็นการเฉพาะนี้แล้ว ปรากฏว่ามีมุมมองความคิดเกี่ยวกับเรื่องนี้ดังกล่าวต่อไป

ถ้าหากเราได้อ่านเรื่องนี้จากนี้ไป บางทีเราอาจจะเห็นตัวเราเองว่า เราก็มีความฉลาดกว่าคนอื่น ๆ โดยเฉลี่ยไม่ว่าจะหญิงหรือชายเหมือนกัน

เราอาจจะรู้ว่าตัวเรามีความแตกต่างจากคนอื่น ๆ เล็กน้อย บางทีเราอาจรู้ตัวว่า เรามีความเห็นแตกต่างไปจากคนวัยหนุ่มสาว รวมทั้งมีความคิดความเห็นที่ไม่เหมือนกับพวกเขาเลย ถ้าเทียบว่าเราอยู่ในวัยเรียนหนังสือ เพียงแต่ต่างรุ่นต่างวัยเท่านั้น และบางทีเราก็เข้าใจว่าตัวเองมีความคิดที่ฉลาดกว่า และสามารถให้ความคิดความเห็นที่เป็นประโยชน์กว่าในหลายๆ พื้นที่ของชีวิต แต่โชคร้าย ความคิดเห็นอันฉลาดของเราที่เราคิดว่าเลิศล้ำนั้น แท้จริงแล้วมันเลวร้ายเสียยิ่งกว่าไร้ประโยชน์เสียอีก

ชีวิตทาบสังคม

ก่อนอื่น คงต้องพูดถึงว่าทำไมจึงเลวร้ายยิ่งกว่าความรู้ประโยชน์

ต้องบอกว่า แท้ที่จริงแล้วมันเหมือนกับการมีค้อนอันหนึ่ง เมื่อเราต้องการจะตอกตะปูสักตัว แต่ทว่าเราใช้เครื่องมือนี้สำหรับการทำงาน แล้วส่วนใหญ่เราดูเหมือนใช้เครื่องมือนี้จนทำให้สถานการณ์เลวร้าย

แน่นอน มันยากลำบากสำหรับคนฉลาดที่แม้แต่จะจินตนาการถึงสถานการณ์หนึ่ง ที่ความคิดอันปราดเปรื่องของเขาสามารถทำความเจ็บปวดแก่โอกาสของความสำเร็จก็ได้

ถึงกระนั้นก็ตาม ต่อไปนี้คือหนึ่งในสถานการณ์เหล่านั้น

ขอให้ผู้อ่านคลาย เปิดจิตเปิดใจอันแสนฉลาดของเรา จากนั้นลองอ่านเหตุผลต่อไปนี้ว่าทำไมคนฉลาดๆ จึงล้มเหลวในสถานการณ์ทางสังคม แล้วจะทำอย่างไรกับมันดี

เหตุผลข้อที่ 1: มัวมองหาแต่ข้อมูล แต่ไม่ใช่ทักษะ

คนฉลาดหลายๆ คนที่เราเจอะเจอนั้น มักจะเป็นเช่นนี้จริงๆ โดยไม่ได้มองทักษะพื้นฐานทางสังคมเลย เมื่อพวกนี้ต้องการจะเอาชนะความขี้อายหรือความวิตกกังวลทางสังคม พวกนี้ก็จะมองหาข้อมูลวิเศษสักชิ้นหนึ่งที่จะทำให้คนอื่น ๆ แลดูโง่ และชื่นชมเขาได้ แทนที่จะเป็นคนฉลาดภายใน แต่สามารถแสดงความฉลาดปรากฏภายนอกได้ มันจึงดูราวกับว่าพวกนี้สร้างเหตุผลอย่างเป็นตรรกะว่าทักษะทางสังคมเป็นเรื่องด้อยสำหรับคนฉลาดน้อย แต่ชอบเล่นเกมเสียมากกว่า และก็ไม่มีเห็นมีค่าอะไรที่จะไปเรียนรู้ทักษะทางสังคม

ทักษะทางสังคมจึงเป็นได้แค่... “ทักษะความชำนาญ” อย่างหนึ่งเท่านั้น

หาใช่ “ข้อมูลทางสังคม” แต่อย่างใดไม่

ซ้ำยังไม่ใช่ “ทฤษฎีทางสังคม” อีกด้วย

แต่มันเป็น “ทักษะทางสังคม” เท่านั้น

แล้วไม่ได้มาจากการ “คิดเอง เออเอง” ด้วย แต่เป็นการได้มันด้วยการ “ได้มาและเข้าถึงจริงๆ” ต่างหาก อันนี้หมายความว่าเราจะ

เรียนรู้มากยิ่งขึ้นภายในหนึ่งชั่วโมงจากการออกจากบ้านแล้วพูดคุยกับผู้คน มากกว่าที่เราจะใช้เวลา 10 ชั่วโมงไปกับ “การศึกษา”

หมายความว่าเราจะได้ดียิ่งขึ้นจาก “การปฏิบัติ”

เรื่องนี้จึงนำไปสู่เหตุผลประการต่อไป

เหตุผลข้อที่ 2: พวกนี้คิดเยอะ

เราคงเคยสังเกตว่ามีผู้คนมากมายที่ดูมั่นใจ แต่เวลาสนทนานั้นกลับปรากฏว่าเป็นคนที่เรียกว่า... โง่เสียเหลือเกิน! ปกติแล้ว มันไม่จำเป็นต้องใช้เวลามากมายก็จะรู้ว่าคุณที่มีความมั่นใจในตัวเองมากๆ นั้นมักจะปรากฏว่าเป็นคนไม่ค่อยฉลาดนัก

แล้วทำไมกับตัวเรา ผู้ซึ่งแสนจะฉลาด กลับรู้สึกยากแก่ที่จะทำตัวมั่นอกมั่นใจเมื่อต้องอยู่ในสภาพแบบนี้กับคนส่วนใหญ่?

มันเป็นเพราะว่าการสนทนาที่ดี และการเข้าสังคมที่ดี ไม่อาจจะเป็น “ชีวิตหรือชีวิต” หรือแก้ปัญหาด้วยการคิดเท่านั้น

แต่นั้นคือสิ่งที่คนขี้อาย และวิตกกังวลกับการเข้าสังคมส่วนมากพยายามจะทำกัน ถ้าพวกเขาไม่สามารถคิดออกว่าจะพูดอะไรแล้ว พวกนี้ก็จะคิดแล้วคิดอีกอยู่ร่ำไป โดยไม่ได้ตระหนักเลยว่าเขาคิดมาก คิดเยอะเกินไปแล้ว ซึ่งนี่คือเหตุผลหลักๆ ที่ต้องเผชิญหน้าแต่ต้นแล้ว!

ถ้าหากเราเย็นอยู่ในวงที่กำลังสนทนากัน แต่ไม่ได้พูดอะไร มันอาจมีขี้ขลาดใจให้เราดูดอเข้ามาในสมอง และพาตัวเองออกจากวง แต่เราก็ต้องมีวินัยบางประการที่จะต่อต้านกับสิ่งขี้ขลาดในสมองที่กำลังครุ่นคิด ด้วยการบังคับตัวเองให้ “ทนอยู่” กับวงสนทนา และเหมือนมีส่วนร่วมกับวงสนทนา แต่ถ้ามีช่องให้เราคุยเมื่อไหร่ เราก็เกิดความสะดุ้งงายตายที่จะเอ่ยปากสนทนาสิ่งที่เราอยากพูดพอดี

อ่านต่อฉบับหน้า

